

SZENTKIRÁLYI



HÍRMONDÓ

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

Falu boltunk már tető alatt



*Minden Kedves
Nő Olvasónkat
utólag is
szeretettel
köszöntünk a
Nőnap
alkalmából!*



Hamarosan tető kerül bölcsődénkre



Kapcsolódó szöveg a 3. oldalon.

A TARTALOMBÓL:

- Néhány gondolat a COVID oltásról
- Az Önkormányzat háza tájáról jelentem
- Mégis, miért jó családban élni?
- Garabonciás diák
- Szentkirályról indult ...
- Növényvédelem, vagy természetkárosítás?
- Anya-könyvi hírek

Így emlékezzünk az 1848. márciusi forradalomra!

A Covid 19. járvány miatt elmarad a hivatalos ünnepélyes koszorúzás a Hősi emlékművünkénél. Viszont bárki elhelyezheti az emlékezés virágait egyénileg, szűk családi körben. Ha már közösségi ünnep nem lesz, bátran tűzzünk kokárdát egész napra.



Néhány gondolat a COVID oltásról

Most, hogy a harmadik hullám közepén vagyunk, úgy gondolom, az oltásnak még nagyobb szerepe van a betegség megelőzésében illetve lefolyásának enyhítésében. Már az első oltás is ad védelmet. Persze nem akkorát, mint a két oltás, de 70% körüli a hatékonysága, ami igazán jó eredmény. Ez a tapasztalatok szerint azt jelenti, hogy az első oltás után kialakult betegség sokkal enyhébb lefolyású, kevesebb panasszal jár, és főleg így a kórházi kezelés is elkerülhető. Községünkben eddig összesen 149 fő kapta meg az oltást, ebből 12 fő már a második oltáson is túl van. Itthon, a háziorvosi rendelőben 86 fő, az oltóponton pedig 63 fő kapta meg az oltást. (szerkesztő hozzáfűzése: Természetesen az adatok március 7-igértendők) Az eddigi tapasztalatok alapján súlyos mellékhatás nem volt, helyi érzékenység, pár esetben pedig hőemelkedés vagy láz jelentkezett, ami viszont rövid idő alatt elmúlt.

Jelenleg öt típusú oltóanyag van forgalomban: két amerikai (Pfizer és Moderna), ezek ugyanolyan elv alapján hatnak. Az angol és az orosz (AstraZeneca és Szputnyik) szintén egyforma elv szerint működnek. A kínai Sinopharm a már régóta bevált technológiával készül, pont úgy, mint például az influenza oltás. Azt gondolom, mindegyik biztonságos és hatékony védelmet ad. Az oltási terv minden héten változik aszerint, hogy miből mekkora mennyiség érkezik az országba. Általában hétvégén kapom meg a regisztráltak névsorát tartalmazó listát, majd keddre, szerdára derül ki, hogy milyen oltóanyagot kapok, és hogy milyen oltóanyag van az oltópontokon és oda kiket küldhetek be az előre közölt számban. Ezek tölem teljesen független adatok, mindössze annyi mozgásterem van, hogy a krónikus betegségeket figyelembe véve eldönthetem, kinek milyen ol-

tóanyagot javaslok az adott hétre kijelölt lehetőségek közül, szigorúan a lista alapján fentről lefelé haladva. Mivel az oltás nem kötelező, így a regisztráció után is lemondható. Ez a tapasztalatom szerint nagyon ritkán fordul elő. Nagyon sok egymásnak ellentmondó információ kering, ami elbizonytalanítja az embereket. Az aktuális oltásokat csak akkor javasolom, ha meggyőződésem, hogy akit kiértécsítünk, annak megfelelő az oltóanyag.

Úgy látom, hogy jelenleg az oltáson kívül nincs más megoldás a kezünkben a hatékony védekezéshez, ezért mindenkit kérek, gondolja át, szeretné-e beoltatni magát. Ha igen, akkor regisztráljon, mert anélkül nincs oltás. Azt is szeretném leszögezni, hogy aki mégsem szeretné beoltatni magát, annak a döntését tiszteletben tartjuk, és ebből semmilyen hátránya nem származik, nem származhat.

Dr. Szűcs Zsolt háziorvos

Célkeresztben a Mars

Február 18-án, magyar idő szerint nagyjából este 10-kor sikeresen leszállt a Mars felszínére a Perseverance („Állhatatosság”) nevű rover, ami tavaly júliusban indult el a vörös bolygó felé. A szerkezet a 250 méter mély Jezero-kráterben szállt le, még hozzá egyedül, a földi irányítás segítségével nélkül. A kráterben 3,5 milliárd évvel ezelőtt még víz hullámozott. A rázós manőver nagyjából hét percig

tartott. A folyamat rendkívül komplex és veszélyes, több korábbi misszió végét jelentette a hibás landolás. A sikeres Marsot érést követően a szerkezet képeket is küldött, kezdésnek fekete fehéreket, de időközben megérkeztek az első színes fotók is. A rover a bolygó éghajlatát és geológiáját fogja tanulmányozni, emellett olyan mintákat is begyűjt majd, melyeket később elhozhatnak a Földre. Lehetséges,

hogy a robot küldetése során olyan nyomokra fog bukkanni, amelyek igazolják: egykor jelen volt az élet a Marson. Az egytonnás, nagyjából te-repjáró méretű robot egy teljes marsi évet – 687 földi napot – fog eltölteni a bolygón. (Birkás Péter nyomán)

A szerkesztő megjegyzése: A Mars közvetlenül a Fiastyúk mellett látható az esti égbolton, majdnem a fejünk fölött.

Robogó vagy bicaj?

Tavaly ősszel elkezdődött az elektromos kerékpárként használt villanyrobogók ellenőrzése: akkor még nem bírságoltak, csak figyelmeztettek. Először, mi is az a bicikli? Magától értetődő, hogy amit tekerni kell. Tehát ami gázkarral is indul, és a sebessége ezzel is szabályozható, az már segédmotoros kerékpár, mint pl. egy Simson, vagy bárme-

lyik robogó, mert bukósisak, vezetői engedély, biztosítás, láthatósági mellény is kell hozzá. Természetesen a szükséges közlekedésbiztonsági feltételeknek is meg kell felelnie. A gázkar nélküli, de villanymotorral felszerelt, lábhajtással elindítható kerékpárok 300 W-nál gyengébb motorja csak tekerés hatására kapcsol be, és 25 km/órás sebesség felett automatikusan

leáll. Ezek hivatalosan is kerékpárok. Ezek azok a kerékpárok, amelyekért akár 800.000.-Ft-ot is lehet fizetni, és ezek vásárlására adnak támogatást. Persze az árak rohamosan elkezdtek csökkenni, és már fele ennyiért is lehet kapni, sőt kínáiban még olcsóbban. Vigyázzunk tehát, hogy mit veszünk, ha e-kerékpárt vásárolunk, mert a boltban minden eladó. -szerk-

Az Önkormányzat háza tájáról jelentem

Testületi ülések megtartása ugyan tiltva van a veszélyhelyzet ideje alatt, az önkormányzat működése azonban korántsem állt le. Munkatársaim többsége már a Covidon átesett, és volt olyan időszak, amikor egyszerre ötven voltunk karanténban, ezzel együtt is nagyobb fennakadások nélkül sikerült fenntartanunk a hivatali ügyintézés folyamatoságát. Mostanában egyébként igen sok megkeresés érkezik az osztatlan közös földtulajdonok megszüntetésével kapcsolatban. Ezek tulajdonrészeit ugyanis rendezni kell, ami az elhalt eredeti tulajdonosok esetében póthagyaték felvételével történik, ezt viszont adó-, és értékbi- zonyítvány kiadása előzi meg.

A Kormány segítségét minden hónapban fogadjuk, ami az Óvoda, illetve a szociális és gyermekjóléti alapellátás részére ingyenesen küldött fertőtlenítőszerek átvételét jelenti, és teszi lehetővé minden településen, hogy ezek hiányán ne múljon a hatékony védekezés.

Legalább ilyen fontos azonban a munkatársak fegyverzettsége munkájuk végzése során, ami úgy az egészségügyben, mint a szociális ellátásban, az Óvodában, a Hivatalban, a konyhán, a tornacsarnokban, a művelődési házban, vagy a közterületek gondozásában dolgozóktól kíván odafigyelést. Köszönet szolgálatukért!

Megérkeztek az ideai közfoglalkoztatási programok hatósági szerződésai is. Idén a startmunka programban 6 fő, a hosszabb időtartamú programban 4 fő foglalkoztatására kaptunk lehetőséget és forrást. Mindkét program jövő év február végéig tart.

Építkezéseink zajlanak. A konyha bővítése és a gyógyszertár felújítása lényegében befejeződött, a záró számlák esedékesek. Igen jól halad a Falubolt- tal is a kivitelező, kezdi mutatni magát a tornyos kis épület, csinos új arculatot

adva az utcaképnek. Az Ipartelep parcelláinak bérbe adása hamarosan megtörténik reményeink szerint, itt is csak néhány számla kiegyenlítése van már hátra a pénzügyi zárásig. Legfeszesebb munkatempó a bölcsőde építésénél szükséges, hiszen a szeptemberi nyitáshoz június végére az építési-műszaki munkáknak készen kell lenniük. Csak így remélhető, hogy a működési engedélyeztetési eljárás bonyolult folyamatát időben sikerre vigyük. Ehelyütt is köszönet a „kilincset” egymás kezébe adó szakipari kivitelezőknek, akiket a generálkivitelező koordinál. Együtt dolgozik velük a felelős építésvezető és a műszaki ellenőr, állandó kapcsolatban a tervezővel, mert menet közben merülnek fel kérdések, és ezek megoldása olykor nem is egyszerű. Településünknek ezen a pontján is új utca- kép alakul, ékesítve, gazdagítva a környéket. Megtörtént a csapadékvíz-hálózat és záportároló tervdokumentációjának benyújtása is a vízjogi létesítési engedélyezéshez.

A napokban kelt el a Templom utca második ütemében kialakított 33-ból az utolsó telek, és írtam alá a 14 telkes folytatódó szakaszra a kiviteli megállapodást a víz-, és szennyvízhálózat építéséhez. A gázhálózat még tavaly elkészült, a villanyhálózat létesítése is folyamatban van. Áprilistól talán ezek értékesítése is megkezdődhet.

Rendezési tervünk módosítása a járvány miatt csúszik, hiszen nem tarthattunk lakossági fórumokat, ám az egyéni beadványok érdemi egyeztetését a tervezők megtartják kisebb létszámú csoportokban.

Új szervezet alakul a napokban Szentkirályi Öntözési Kft. néven. Az önkormányzat és 15 szentkirályi gazdálkodó részvételével létrehozott szervezet a tiszalpartéri, nyárlőrinci és lakiteleki hasonló társasággal együttműködve cé-



lozza meg annak a térség élővilága és a gazdálkodók számára nagy horderejű beruházásnak európai uniós forrását, amit kifejezetten az évégett létesült szervezetek működésének, öntözési beruházások megvalósításának támogatására különítettek el. A Tisza vizét a tiszalpartéri holtág déli pontján kiemelő és szivattyúkkal Tiszalpart, Nyárlőrinc, Szentkirály útvonalon Lakitelekig juttató csőrendszer állami beruházásban készül el és állami tulajdonban is marad, ám a gerinchálózatról az elosztócsapokig már a gazdák pályázhatnak a leágazó vezetékek kiépítésére. Az öntözési közösségeket igen kedvező feltételű támogatás segíti már a beruházások előkészítésében is.

A Hivatal nyitvatartása március 22-ig a következő:

Pénztár (szerda kivételével) minden nap 8-12 óráig.

Hivatali ügyek intézése (családsegítés is!) ugyanebben az időpontban, vagy telefonon előre egyeztetve az illetékes ügyintézővel. Családsegítő telefonszáma: 20/530-9604, Hivatal központi száma: 76/597-011.

Vigyázat! A maszkhasználat minden település belterületén az utcán és a közterületeken kötelező!



„Divatos lett ebben a világban, hogy mindenki mindenhez feltélesen de nagyon határozottan hozzászól! Az emberek hihetetlenül bátran ítélkeznek élők és holtak felett. Sokszor rácsodálkozom arra, hogy olyan emberek, akik szinte semmit nem tettek le az asztalra, milyen vehemenciával törnek pálcát mások felett.”

Bőjte Csaba



Mégis, miért jó családban élni?

Kérészeletű kapcsolatok, fájdalmas válások, családon belüli erőszak, sok egyedül élő ember. Valamennyien tapasztaljuk, hogy a legfontosabb társadalmi kiscsoport betegeskedik. Még nem gyűrte le a világjárvány, de ha nem ápoljuk, tápláljuk, magunknak és a gyerekeinknek ártunk, akiket nem elég szemünk fényeként emlegetni cukros reklámokban, hanem biztonságot is kell teremteni számukra.

Recseg-ropog, de kell?

Tagadhatatlan, hogy ma több vesztély leselkedik a családokra, mint régen. Szó sincs arról, hogy száz-kétszáz évvel ezelőtt a hűség szobrai lettek volna a férfiak meg a feleségek, de erősebben hatottak a társadalmi szabályok, ami sokakat visszatartott attól, hogy felborítsák a biztonságukat, magukra vonva ezzel a tágabb közösség megvetését. Igaza volt a neves gyermekpszichológusnak, Ranschburg Jenőnek, aki sok előadásában emlegette, hogy recseg-ropog a család intézménye, de az emberiség nem talált fel jobbat, tehát, aki jót akar magának, a társának és a gyerekeinek az vigyázzon rá! Nagy munkájú kutatások igazolják, hogy tovább élnek a családok férfiak és nők, mint az egyedülállóak, egy jó házasság, vagy párkapcsolat olyan érzelmi energiát ad, aminek köszönhetően ütőállóbbak, általában sikeresebbek, boldogságra képesebbek vagyunk, ha mögöttünk ott az elfogadó család.

Persze érdemes meghallani a kórus másik szövegét is: ha egyedül élsz, tiéd a világ, szabad vagy, bármit kipróbálhatsz korlátok és erkölcsi megfontolások nélkül. Egy harmadik szöveg pedig azt zengi, hogy a család társadalmi kiscsoport, azaz nem lehet jobb minőségű, mint a társadalom egésze, és nem működhet úgy, mint korábban, ezért is alakult ki többféle családtípus. Sokan tartják feleslegesnek az esküvőt, mégis harmóniában élnek együtt, léteznek jól működő patchwork-famíliák, és az egyszülős családok aránya is jelentős. Azaz nem a család intézménye haldoklik, hanem a modern ember jutott válságba, miközben rugalmasan próbál alkalmaz-

kodni a fogyasztói társadalom kulturális, gazdasági hatásaihoz, a pénz, az egyén, a külső mindenhatóságához. Családszociológiai kutatások szerint az egyes ember éppúgy megszenvedi, hogy alig maradt becsülete a hűségnek, a kitartó szeretetnek, a hálának, a másokért való áldozatvállalásnak, mint maga a család intézménye.

Hatalmas kincs

Amíg egy városi férfi vagy nő eljut a munkahelyére, rengeteg olyan plakáttal találkozunk, amelyekről nádszál-karcsú, gyönyörű nők és sportos alkatú daliák mosolyognak rá. A hatásukra biztosan átvillan rajta, hogy az én feleségem nem ilyen hibátlan, vagy az én férjemnek már van egy kis pocakja. Azt csak ritkán szuggerálja a külvilág, hogy a család a sűrűn emlegetett hibái és funkciózavarai ellenére is hatalmas kincs, hiszen az ott szerzett ismeretek, jártasságok nélkül nehéz beilleszkedni a tágabb világba. Egy működőképes család nem csak érzelmi biztonságot nyújtó boldogságforrás, hanem a társadalmi tanulás első terepe is. Felkészít a kapcsolatteremtésre, az érdekeink képviselésére, de alkalmazkodásra is nevel. Ha együtt sétálunk, és a legkisebb gyerek még csak hároméves, vagy velünk jön a nyolcvanéves nagynéni, akkor az ő tempójukhoz igazodunk. Nincs olyan kiváló oktatási intézmény (pedagógus), aki pótolni tudja mindazt, amit a családjában sajátított el. Felszólíthatatlan a családban tanultak teljes felemlégetni. Rájövünk, milyenek vagyunk, mikor mi a feladatunk, tapasztaljuk, hogy másoknak is van akaratuk, és hogy sok mindent leshetünk el a szüleinktől, a testvérünktől, a nagyszülőktől. Megtudjuk, miben vagyunk jók, miben gyengébbek, hogy a viselkedésünk milyen reakciókat vált ki másokból, és hol a helyünk a közösségben. Még egy sok hibával működő családban is kialakul a „mi” tudata, az összetartozás érzése, ami biztonságot, védettséget ad.

A gyerekek bölcsessége

Természetesen mérgező is lehet egy család, ha a hétköznapiak része a

durvaság, az erőszak. Ilyenkor a válás megkönnyebbulést jelenthet. Ám amikor egy házastársi, vagy élettársi kapcsolat nem romlott el végérvényesen, elképesztő erőfeszítésekre képesek a gyerekek is, hogy megőrizték a korábban jól be rendezett fészket.

Csodálatos nők! Nem tragédia, hogy ma már nem kell igazodni kőbe vésett szabályokhoz, amelyek évszázadokon át előírták, milyen a jó család, és hogyan kell a nőknek betölteniük szerepüket. Régen kötelező volt felmutatni egy nőnek a hibátlan házasságát, ma azonban a lehető legkülönbözőbb családi állapotú, korú, végzettségű nő létezik. Nem könyvekből, nem hivatalos megmondó emberektől, hanem egymás örömeiből, kudarcából, sikereiből, újrakezdéseiből, problémamegoldásaiból tanulhatunk. Ez a jövő!

Végtelenül fontos a szülők önértékelése, hangulata, fáradtságszintje, különösen az anyáé, mert nemcsak itt-hon tapasztaljuk, hogy a nők jelentős része nem tartja magát elég jó anyának. Korunkra az intenzív anyaság jellemző, amelynek eredményeként hatalmas terheket viselnek az anyák, hiszen egyszerre akarnak kiváló feleségek, remek munkaerők, tudatosan nevelő tökéletes anyák és hibátlan háziasszonyok lenni egy olyan elmagányosodó korban, amelyben már fellazult a családok rokoni, közösségi hálóját, és gyakran csak önmagukra, a férjükre, netán a nagyszülőkre számíthatnak.

Utóirat

Reményre jogosít fel, hogy a legfiatalabb családokban az apák jelentős része egyenrangú társra, szövetségessé és nem fáradt háztartási alkalmazottra, vagy nevelőnőre vágyik.

„Ha bárkit meg akarsz tartani az életedben – soha ne tartsd magától értetődőnek, hogy melletted van!” (Richard Bach)



GARABONCIÁS DIÁK

Kétszáz éves értekezés a kecskeméti pusztákról

„Ami volt hajdanában a Sabulum Olpar [=Alpár mezeje, ti. ahol Árpád fejedelem hadai ütköztek Zalán vezér hadaival]; aminek nagyobb részében volt Ete [=Atilla fejedelem] birtoka; ami lett egy egész vármegye (melynek Főispánja volt egyszersmint ország bírója), ami később volt a Campus Cumanorum [=kunok földje], ez az, ami most nevezetetik Kecskeméti Pusztáknak (Ketschkemether Haide), noha sok belőle már más Elöljáróságokhoz szakadt, e neve megmaradt. ...

Ezen a száraz tengeren, hol az Eget kivéve alig lát gyakran sok ideig az útas egyebet - hol számtalan pusztázó zsványok hiszik az igazságnak békeséges tûrését - hol őriző Pásztoraiknál tekintetre méltóbb marhák kódorognak - ezen temérdek síkon ütögetik fel magukat, mint meg annyi lecsönkített emlék-oszlopok, szerteséjjel a gyászos Pusztá Templomok, melyeknek fekete homlokain egykor gyermeki meglepéssel néztem a krákogó Hollókat, és soha-soha egy fõsvény nem remegett úgy annak megtudására, ha az ő álma, mely a vén bodza-fája alatt elásott kincset mutatott, igaz-e, vagy sem: mint én remegtem az után, hogy kik imádkozhattak itten elsőben! ...

1241-ben Magyarország vízözöne, a tatárság, Zéér-monostorát [=a pusztaszeri monostort] is a sírba sodrottá. Pusztán állott e táj, mint az ország, melynek elhullott lakosait jövevény csöcselékek hurcolták halomra, és mivel nem vitte őket szívük arra, hogy miért jegyeznék meg szerencsétlen előttükvalójuknak [=elődeiknek] halmaikat, még ezeknek domborúságát is elnyalták már a szelek kíváncsi szemeink elől. A Kúnok ugyan itt telepedtek meg, de szokásuk szerint csak sátorokban laktak, mindaddig, míg 1279-ik évben erővel keresztény rendes lakosokká nem tétettek. ...

1599-ik év az az idő, amely, ha még csak ugyan valamely lakosai valának a pusztá Zeér [=Pusztaszer] helységnek, ezeket végképp széjjelverte. Ibrahim basa jött a Dunán fel Budára Belgrádból, megterhelve lévén kincsei[vel], és eleséggel; azonban midőn éppen Kalocsánál járna, hirtelen elé rohannak a szigetből [=ti. a Duna szigeteiből, nádasaiából] Pálfi [=Pálffy Miklós hadvezér] vezérlete alatt Rudolf császár katonái, és csúful megfosztván, a törököket széjjel verik; melyre megmérgeződven Ibrahim, elé hívja a Krími Tatárok kánját, Kházit [= II. Gázi Giráj kán], és egyesült erővel 150 helységet halomra döntöttek. Ez az idő, mely azután a Campus Cumanumból csinálta a Kecskeméti Pusztákat, és megfosztott bennünket annak tudásától, amit az omlott falakból, és gyeses halmokból kivájni hasztalan törekedünk.”

Kedves olvasóink, egy hosszabb szöveg négy részletét idézzük itt. Az írás a Tudományos Gyűjtemények című folyóirat 1823. évi IV. számában jelent meg. Ez az első magyar, jelentős, tartós életű (1817 és 1841 között huszonöt éven át létezett), tudományos jellegű havi folyóirat volt. Különféle tudományágakból egyaránt közölt természet- és társadalomtudományi cikkeket és tanulmányokat. Irodalmi melléklete a polgárosuló magyar irodalom központi lapjává tette. Közölte az első néprajzi tárggyú dolgozatokat is. Számos vitacikk láttott napvilágot e folyóiratban, írói, kritikai kezdeményezések születtek. Mára teljesen elfeledett lap.

Számunkra azonban érdekes ez „A kecskeméti pusztákról” című írás. Nem más a szerzője, mint a 230 éve született Katona József (1791-1830). Közismert, hogy a jeles szerző Kecskemét született, majd jogi tanulmányai befejezése után 1820-tól Kecskemét város szolgálatába állott, előbb helyettes ügyészként, 1826-tól városi főügyészként (ma városi jogásznak lehetne mondani e tisztséget.) A Bánk bán színdarab írójaként ismert, de most nem erről írunk.

A török kiűzése után Kecskemét városa a Duna-Tisza közén több üressé lett pusztát bérbe vett, közöttük a Pusztaszerként ismert falu helyét is. Katona József, feltehetően hivatalos munkája során járhatott e bérleményben. Élményei alapján írhatta meg ezt a kis tanulmányát, amely főként Pusztaszer múltjával kapcsolatos. A négy idézett részlet általánosabb ismereteket mutat, ezért mutatjuk be őket. Szögletes zárójelben magyarázatokat tettünk hozzá, a kerek zárójelben lévő szöveg eredeti. A helyesírást az olvashatóság kedvéért a maihoz igazítottuk, de meghagytunk néhány jellegzetes szóhasználatot, nevet. A korra jellemző, hogy Katona a kecskeméti puszták kifejezést zárójelben németül is közli, az akkori műveltebb olvasóközönség számára. A negyedik részlet arról a szomorú eseményről szól, amikor az ún. tizenöt éves háború során a hadakjárása miatt a Duna-Tisza köze erősen elnéptelenedett, lakossága megfogyott.

1823! Gondoljunk bele, ez még az ún. reformkorként ismert korszak előszobája. 1823-ban éppen megszületett Petőfi. Arany János még hat éves gyermek, de már Bibliát olvas. Széchenyi majd csak 1825-ben tesz javaslatot a Tudományos Akadémia felállítására és 1825-ben robban be az irodalmi életbe Vörösmarty Cserhalom című költeményével [Szent László és a kunok harca]!

S tegyük mindehhez hozzá néhány szót arról a Kecskemétről, amelyben Katona József ezt a tanulmányát írta. Ekkor „...mind területét, mind gazdasági erejét és lakosságszámát illetően a Duna-Tisza köze legjelentősebb mezővárosa volt. Mint mezőváros, a többi mezővároshoz képest számos előnnyel bírt. Több földesura volt, Kecskemét határa azonban a földesurak között fölösztva nem volt, részükre évenként meghatározott úri adót, cenzust fizetett a város birtokarányuk szerint. (A földesurak soha nem laktak Kecskeméten.) A legnagyobb birtokos a Koháry család volt.... A püspöki tizedet a város bérelte, és évente meghatározott összeget fizetett érte. A város szerzett jogai (királyi szabadalmi) között szerepelt a 18. sz. végére az évi öt országos vásár tartásának joga, piactartási jog, bormérési, malomtartási és kilencedszedési jog. Kecskemét határbeli földjein mindenkor szabad volt az adásvétel. Ezek a jogok különböztették meg Kecskemétet a többi mezővárostól.

Kecskemét magisztrátusának [=előljáróság] legtöbb munkát a különböző közterhek behajtása és nyilvántartása jelentett. 1712 és 1848 között ötféle adóterhe volt a város lakóinak: hadiadó, megyei házi adó, földesúri adó, püspöki tized és városi házi adó. Ezeket túl egyéb állami terheket is viselniük kellett: katonaság elszállásolása, előfogat biztosítása, katonai szolgálat.

A város, miután a 18. sz. közepén el-esett a kun puszták bérletétől, igyekezett a környező pusztákat megszerezni zálogbavétel vagy vásárlás útján azok földesuraitól. Borbás, Szentkirály és Alpár pusztákat már régtől fogva bérelte Kecskemét.... Megváltásukba 1778-ban kezdett, a folyamat 1855-ig tartott,.... A 19. sz. elejére Kecskemét belső határa 66 846 hold volt, nagy része kaszáló, szántó és közlegelő, kisebb része szőlő, valamint sivány homok. ...A város lakóinak száma a 18. században a gyakori háborúk és járványok miatt erősen ingadozott. 1720-ban kb. 4,5 ezer, 1787-ben 22 627 fő volt. 1804-ben 25 955 fő (a szőlőkben és pusztákon élőkkel együtt), 1828-ban pedig 35 089 fő volt.” (részletek Péterné Fehér Mária: Kecskemét Katona József korában c. tanulmányából, megjelent a Forrás folyóirat 2016 novemberi számában)

Békesség veletek! A kő marad. -bor-

KATOLIKUS ÉLET



A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a nagyböjti tartóselelmiszer-gyűjtésről

Kedves Testvérek!

A vilájárvány sok mindent átírt az életünkben. Az elmúlt esztendőben a nagyböjti tartóselelmiszer-gyűjtést éppen megkezdtük, de a vírus elleni védekezés miatt a templomaink bezártak, így csak részben tudtuk megvalósítani.

A vilájárvány veszélye, a terjedéséről szóló híradások és az ismeretlentől való félelem sokakat megrémisztett, és a távolságtartó előírások egy esztendővel ezelőtt az otthonainkba kényszerítettek bennünket. Gazdasági nehézségeket is hozott magával a járványveszély, munkahelyek szűntek meg és sokakat a létbizonytalanság rémképe is fenyeget.

Idén újra meghirdetjük a nagyböjti irgalmasság gyakorlásának az ősegyházi hagyományát, amikor arra biztatjuk a híveket, hogy hozzák el a szentmisékre tartóselelmiszer-felajánlásukat a rászorulóknak számára és tegyék a templomban az erre kijelölt helyre.

A vilájárvány következményeként családok kerültek nehéz helyzetbe, akiknek a Katolikus Karitás, mint az Egyházunk hivatalos segélyszervezete igyekezett segítő kezét nyújtani. A karitás munkatársai, önkéntesei és alkalmi segítői is bekapogtak a családok, az idősök ajtaján és segítettek abban és úgy, amire éppen szükség volt. Gondoskodás indult el a bátrak lelkéből, ami egy nagy szeretetteljes összefogássá vált.

Sajnos még nincs vége a járványveszélynek, de a templomainkban megtalálhatjuk a személyes találkozást az Úrral, ami reményt, erőt és bátorságot ad nekünk. Tanúságtételünkben most a hit-remény-szeretet sorrendje megfordul: a szolgáló szeretettel erősítjük a Gondviselésben való reményt, ami feléleszti az emberekben az Istenben való hitet, aki szeret bennünket és megsza- badít a vilájárványtól.

Ennek a szeretetnek a jele az a nagyböjti alamizna is, amit összegyűjtünk. A szokásos módon, az idén jubiláló – alapításának 90. és újjászervezésének 30. évfordulóját ünneplő – Katolikus Karitás munkatársai juttatják majd el a családokhoz az adományait. Tegyük tanúságot az irgalmas szeretet gyakorlásáról az ideai nagyböjtben is, és lehetőségeinkhez mérten tartóselelmiszerrel járuljunk hozzá a Katolikus Egyház segély-

akciójához. Ezt megtehetik a jövő heti vasárnapi szentmiséken és az azt követő hét- köznapokon, március 7-től 14-ig.

A vilájárvány olyan számunkra, mint a keresztút, aminek minden állomása nehéz mind testileg, mind lelkileg. Jézus keresztútján is ott álltak azok az emberek, akik segítettek, megosztották a testi-lelki terhet. Ma is már egy esztendeje ott állnak segítő emberek a vírusveszély keresztútja mellett: orvosok, ápolók, mentősök, egészségügyi dolgozók, a karitás munkatársai és még sok névtelen segítő, akik úgy érzik, hogy az a kötelességük, hogy most mások baján segítsenek. Mi is csatlakozhatunk a segítő adományainkkal ezen hősök csapatához, lehetünk Círeai Simonok és Veronikák, akik a szeretetünkkel erősíthetjük embertársainkban a reményt és a hitet.

Ferenc pápa az ideai nagyböjti üzenetében így tanít bennünket:

„A böjt, az ima és az alamizna Jézus tanítása szerint (vö. Mt 6,1–18) megtérésünk feltételei és kifejezőeszközei. A szegénység és az önmegtagadás útja (a böjt), a megsebezett emberre való odafigyelés és a róla való szeretetteljes gondoskodás (az alamizna), és az Atyával folytatott gyermeki párbeszéd (az ima) lehetővé teszi az őszinte hit, az élő remény és a tevékeny szeretet megvalósulását.

... A nagyböjt reménnyel való megélése annak átérzését jelenti, hogy Jézus Krisztusban tanúi vagyunk az új korszaknak, amikor Isten „újáteremt mindent” (vö. Jel 21,1–6). Azt jelenti, hogy megkapjuk Krisztus reményét, aki életét adja a kereszten, és akit Isten harmadnapra feltámaszt, és hogy „mindig készen állunk arra, hogy bárkinek megfelelő- jünk, aki a [bennünk élő] remény indoklását kéri [tőlünk]” (1Pét 3,15).

... A szeretet nagyböjti megélése azt jelenti, hogy gondját viseljük azoknak, akik a koronavírus-járvány miatt szenvednek, elhagyottak érzik magukat vagy aggodnak. A jövő miatti nagy bizonytalanság idején, ha emlékeztünkbe idézzük, amit az Úr az ő Szolgájának mondott: „Ne félj, mert megváltottalak” (Iz 43,1), szeretetünkkel bizalmat közvetítünk és megérintetjük velük, hogy Isten gyermekeiként szereti őket.

...Csak a szeretet által átforgalmazott, a má-

sik ember méltóságát felismerő látásmóddal lehet a szegényeket mérhetetlen méltóságukban elismerni és megbecsülni, saját életstílusukban és kultúrájukban tiszteletben tartani, és így a társadalomba valóban integrálni” (FT, 187).”

Kedves Testvérek!

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus megvalósulásának az évében fontos tanúságtétel számunkra, hogy annak a Jézusnak a nevében tegyünk jót az emberekkel, aki a kenyeret megsza- porította és az éhez- ő embereket jóllakatta. A kenyér színében, az Oltáriszentségben bennünket is táplál, ami arra késztesen mindnyájunkat, hogy tegyük tanúságot az irgalmas szeretetről adományainkkal. Húsvét ünnepére juttatjuk el az élelmiszer-csomagokat a családokhoz, akik ezekben megérezhetik Isten gondviselő szeretetét. Ezzel is mutassuk meg a világnak Húsvét örömét.

A korábbi években meghirdetett gyűjtésünk eredményeképpen családok ezreit tudtuk segíteni azokkal a segélycsomagokkal, amelyeket a hívek adományaiból juttattunk el a rászorulókhöz. Ha ezt mindannyian megtesszük és legalább 1 kg adományt hozunk a templomba, újra nagyon sok családnak tudunk segíteni az irgalmas Jézus példáját követve.

Telefonos adományvonalon is bekapcsolódhatunk a karitás segítő munkájába. **Ha hívjuk a 1356-os telefonszámot, hívásonként 500 forinttal segítünk.**

„1% segítség, 100 % szeretet.” Kérjük, hogy aki teheti, adója egy százalékával is támogassa a Katolikus Karitás karitatív szolgálatát: a Karitást Támogató Alapítványt. Köszönjük a szegényeknek szánt adományait.

A legkisebb adománnyal is a felebaráti szeretet csodája valósul meg közöttünk. A templomainkban összegyűjtött élelmiszerek nemcsak táplálékot jelentenek, hanem üzenetet is visznek magukkal, a Gondviselő Isten kézzelfogható szeretetét a nélkülöz- ő családokba.

Kelt: Budapest, 2021. nagyböjt 2. vasárnapján

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia



REFORMÁTUS ÉLET



„A szeretet és a hűség ne hagyjon el téged: kösd azokat a nyakadba, írd fel szíved táblájára!”

Példabeszédek 3,3

Olyan időszakot élünk, amikor mindennél jobban hiányoznak az emberi kapcsolatok, a kikapcsolódás és a közösségi élmények. A járványban épp csak a szürke hétköznapiak maradtak meg, szűk családjaink köre, (már ha van) és annak kis-közössége. Ebben az időben mindennél jobban éhezünk azt, ami több, mint a csupa egyhangúság. Talán még jobban, egyre jobban vágyunk a szeretetre...? Akkor érezzük magunkat ugyanis értékesnek, ha szeretnek minket és mi is viszont szeretünk. Ez a szeretet szó, mára sajnos sok szempontból elcsépelletté lett, de mi megtölthetjük tartalommal, vagyis cselekvésekkel (és szavakkal is) – amit a hűségben válthatunk aprópénzre.

Ne azért szeressünk azonban, hogy minket is szeressenek. Mások szeretetének „kizsárolása” megbetegít – annak sokféle rossz útját már hányszor megéltük mi is az életünkben. „Szeretlek, ha”... helyett: „szeretlek és kész!”. Vannak berögzült rossz mintáink, amivel szeretni igyekszünk, a másik mégsem érzékeli, ha nem ismerjük őt jól, de a kapcsolatok erősítését tudatosan is alakíthatjuk, ha eldöntöttük, hogy szeretni akarunk! Mert „az, hogy kibe szeretünk bele – soha nem döntés kérdése. Az, hogy kit szeretünk egy életen át – mindig döntés kérdése.” (Házasság heti idézet) S keresztyénként szeretetünknek van és lehet igaz forrása, ami soha el

nem apad, így megélhetjük a hűséget a gyakorlatban!

A mi Urunk Istenünk olyan sokszor megmutatta és éreztette velünk szeretetét és hűségét. Egyéni életünk eseményeiben, a gyülekezetünk megtartásában és építésében, de leginkább Fiában, Jézus Krisztusban. Átala lehet nekünk is mindenünk, de leginkább élő kapcsolatunk Istennel, és örök életünk, megváltása által. Az Ő szeretete és hűsége lenyűgöz bennünket, és örömet formál bennünk iránta és egymás iránt. Jó ezt vele és Nála megtapasztalni!

Azonban a világban pont az ellenkezőjét tapasztaljuk: hol van már a hűség, hol van már az igazi, önzetlen szeretet?! Mindent a nyereség, az önérdek határoz meg, egyre erősebb a félelem és a gyűlölet a szeretettel szemben.

Ezért bátran gondolhatjuk úgy, hogy még erőteljesebben kellene megélnünk a saját életünkben az Istentől kapott szeretetet és hűséget. Megélni, de meg is mutatni! A szívünknek is megtanítani, de a világ felé is képviselni, életünk példájával. Most nagyon nagy szükség van erre! Építeni a kapcsolatainkat! Megannyi modern és technikailag elérhető módja van annak, hogy amíg a fizikai ölelések hiányoznak, lelkileg mégis megérinthetjük egymás szívét! (A szeretetnyelveink megismerése, megtanulása mind szükséges ehhez, de mégis

inkább az az indulat, ami emögött van, hogy adni akarok és nem csak kapni. Abból adok, ami nekem már van, ezért az a kapcsolat, ami Isten és én között van alapvetően meghatározza az embertársaimmal való kapcsolatomat!) Fejlődhetünk ebben is! S bár Isten úgy fogad el és szeret minket, ahogyan vagyunk, s neki nem kell megfelelnünk, mert már rég „megfeleltünk” neki, mégis ezt a megfelelési munkát visszükt be gyakran a kapcsolatainkba, önmagunk vagy mások felé. De ki-ki épp ahol tart az életében – mindig lehet fejlődni, akarni, szeretni...hűnek lenni! Őhöz, másokhoz!

Kérjük Isten jelenlétét és Szentlelkét, hogy segítsen nekünk ebben, mert vele vagyunk csak képesek mindezt megélni. Szeretettel és hűséggel. Ámen.

Kedves Testvérek!

Bizonyára mindannyian halottuk, hogy a Kormány újabb szigorítást rendelt el. Ennek függvényében az alábbi határozatot hozta a Zsinati Elnökség:

Március 8-26. között nem tarthatunk személyes Istentiszteletet, semmilyen alkalmat. A hűvét alkalmakról március 26-án döntenek....de a remény az, hogy akkor már (Virágvasárnaptól - Hűvétkor) összegyűlhetünk.

Az imádkozás szolgálatára hívok mindenkit!

Áldás békességgel!

BH

Szentkirályról indult, az emberek védelmét és biztonságát szolgálta

Varga Pál rendőr alezredes pályafutása

A közelmúltban találkoztam Varga Pál nyugállományú rendőr alezredessel s elmesélte, hogy a fia és az egyik unokája is a rendőri pályát választotta élethivatásul. Vele beszélgettem szentkirályi élményeiről és a rendőri szolgálata idején történt dolgokról.

Szentkirályon születtem 1947-ben – kezdte emlékei felidézését Varga Pál. A szüleim és nagyszüleim is a faluhoz közeli földön gazdálkodtak hosszú évtizedeken keresztül. A mi tanyánk Alsószentkirály 250. számot viselte. Abban a tanyában nevelkedtem négy testvéremmel együtt, szegényes körülmények között. Ugyanis az édesapám a második világháború idején a Don-kanyarban vívott harcok során elvesztette az egyik lábát, a nagybátyám pedig hősi halált halt. Az apám hazakerült, s hadirokkantként élte le élete hátralévő részét, 65 éves korában érte a halál a család ősi tanyájában.

- Hol jártál iskolába?

- Általános iskolai tanulmányimat a Szentkirályi Központi Iskolában végeztem. Mindig hálás szívvel gondolok Pásztai Andrásné tanító nénire, aki nemcsak a kötelező tananyaggal foglalkozott, hanem sok egyéb más, életre szóló intelmeket és értékrendet közvetített a diákok felé. Az általános iskolai tanulmányaimat befejezve központi fűtés-szerelő szakmát tanultam.

- Életedben mi jelentette a fordulópontot?

- Tulajdonképpen gyermekkori álmomat szerettem volna megvalósítani. Már kilencévesen elhatároztam, hogy rendőr leszek. Ehhez adott némi inspirációt a Szentkirályon szolgáló, s a faluban élő Badari József körzeti megbízott, akinek nagyon megfogott az egyenruhája, egyénisége, emberi tartása és példás rendőri szolgálata.

Tizennyolc éves koromban a Magyar Határőrséghez bevonultattak Kis-kunhalasra. Onnan Bajára kerültem s részt vettem a rendőri pályára előkészítő képzésen. Az alapos és sokoldalú kiképzést követően előléptettek rendőr szakaszvezetővé s áthelyeztek

a tiszakécskei Rendőrőrsre. Járórként kezdtem meg a szolgálatot. Később körzeti megbízott lettem Tiszakécskén, Lakitelken, Tiszaalpáron s a környező tanyavilágban.

- Milyen emlékeid vannak arról az időszakról?

- Azok az évek igazán embert-próbáló idők voltak! Mint körzeti megbízott és a munkatársam kerékpárral, motorbiciklivel jártuk a tanyavilágot. Szolgálati célra használtuk a Trabantunkat a poros, sáros, kövezetlen földutakon. Olyan is előfordult, hogy csak traktorral lehetett téli és esős időszakban, valamint hóolvadáskor egy-egy messzi területet megközelíteni. Emlékszem a 92 éves Bözsi nénire, aki egyedül élt a messzi tanyavilágban. Mi segítettünk neki a bevásárlásban a rendkívüli időjárás idején. Természetesen még sok más idősnek is segítettek a rendőrök. Az idősebb generáció egy része élete végéig ragaszkodott saját tanyájához és kicsi földterületéhez. Elszigetelve, sokszor magára maradvá tengették öreg napjaikat. Jól jött nekik a rendőri segítség!

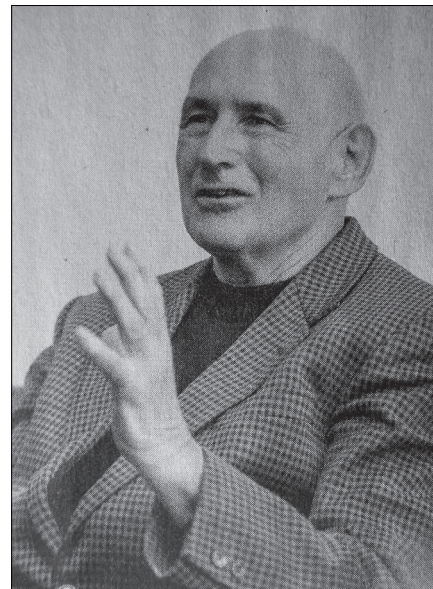
- Milyen tapasztalatokat szerezte?

- Igazi betyárral nem találkoztam.

Inkább szegényebb bűnelkövetőkkel, akik beköltöztek az elhagyott tanyákba. Kihasználták a vidéki parasztemberek hiszékenységét. A bűnözők pedig ezt kihasználva becsapták őket. Olykor ellopták értékeiket és állataikat. A körzeti megbízotti szolgálatom idején nagyon szoros kapcsolatot alakítottam ki a pusztákon élő emberekkel s a körzetemhez tartozó személyekkel.

- Hogyan változott a rendőri munkád?

- Az érettségi megszerzése után Budapest, esti tagozaton elvégeztem a Rendőrtisztai Főiskolát. 1978-ban áthelyeztek a Kecskeméti Rendőrkapitányságra. Bűnügyi vizsgáló beosztásba kerültem. A következő évben átvettem a körzeti megbízotti alosztály vezetését, 40 körzeti megbízott tartozott az állományomba s volt két helyettesem, egy titkárnőm. Ezt a beosztást 22 évig



töltöttem be előjáróim meglegedésére.

Amikor nyugállományba helyeztek, a munkatársaimtól egy festményt kaptam emlékül, amely egy tanyai házat ábrázol. Előjárómtól pedig díszkardot kaptam érdemeim elismeréséül. A rendőri kollégáimat a búcsúzásakor arra bízattam, hogy szívvel-lélekkel és tisztességgel végezzék a nem könnyű rendőri szolgálatukat.

- Megpihentél a nehéz szolgálat után?

- Nem egészen. Ugyanis nyugállományba helyezésemet követően még hat évig közrendvédelmi tanácsadóként dolgoztam tanyavédelmi koordinátorként. Kecskemét és a vonzáskörébe tartozó települések tanyavilágát látogattuk gépjárművel. Amiben lehetett segítettük a messzi tanyavilágban élő idős embertársainkat.

- Emlékeid a rendőrséggel kapcsolatban?

- Nagyon büszke vagyok arra, hogy egy szegény, szentkirályi parasztfiú megvalósíthatta gyermekkori álmát! Egyszerű rendőrként indulva, alezredesi rendfokozatot értem el. Több alkalommal soron kívül léptettek elő. Kitüntetések kaptam szolgálati idő után és érdemekért. 1986-ban a belügyminiszter Kiváló Rendőr címet adományozott részemre.

- *Kérlek, beszélj valamit a családról is!*

- Három gyermekem született. A legidősebb rendőrtiszt, a lányom pénzügyőrtiszt, a legkisebb pedig építész-mérnök lett. Öt fiú unokával ajándékoztak meg.

A fiam rendőr-századosként vonult nyugállományba. Az ő fia is rendőrtiszt lett, aki hadnagyként Budapesten

szolgál. Ő is nagyon szereti a hivatását. Gondolom, a mi ott végzett munkánk is sarkallta erre a pályára.

- *Emlékeidben hogyan van jelen Szentkirály?*

- Nagyon büszke vagyok szülőfalumra és dolgos népességére. Bennem volt mindig az a tudat, hogy onnan indultam el a sors által kijelölt rögső útra. Hosszú idő óta már Kecskemé-

ten élek, de folyamatosan figyelemmel kísérem szeretett községem fejlődését és az ott élő emberek sikereit és örömeit. Alkalmanként azért visszajárok Szentkirályra, mert ott is élnek még a rokonaim, és nagyon sok ismerős, valamint generációs barátaim – fejezte be emlékei felidézését Varga Pál ny. rendőr alezredes.

Kenyeres Dénes

Növényvédelem, vagy természetkárosítás?

Nyugodtan feltehetjük magunknak, vagy embertársainknak a fenti kérdést. Modern világunk növénytermesztése el sem képzelhető mesterségesen előállított kémiai szerek felhasználása nélkül. Ez lett a természet egyensúlya emberiség általi megbontásának a vége. A természet-tudósok szerint az emberiség csak 4 évvel élne túl a beporzó rovarok eltűnését. Lehet, hogy kicsit túlzás a megállapítás, de a beporzó rovarok nélkül szinte lehetetlen lenne az élelmiszerek nagy részének előállítása. Ezeket a rovarokat védenünk kellene, nem pedig elpusztítani. Növényeink egy része öntermékenyülő, míg más részük idegen megporzásra vár. A búza az előbbihez tartozik. A rozs, vagy a kukorica idegen megporzású, igaz itt a természet a szélre bízta a pollenszállítást.

Ki ne emlékezne a májusi füstölő rozstáblákra? Már őseink is tudták, hogy vannak gyümölcsfák, melyek magányosan ültetve nem hoznak termést, csak akkor, ha más fajtát is ültetnek a közelébe. Vannak növények, melyeken külön van por-

zó, és termő virág, például a kabakos növények (tökfélék). Itt kapnak szerepet a beporzó rovarok, pl. a háziméhek. Ezeknek viszont korlátozott a röpkörzetük. Ezért van az, hogy sok gyümölcsös ültetvény közelébe méheket telepítenek, akár ellenszolgáltatásért is. A háziméhek persze kevesek a teljes körű beporzáshoz, de ott van a vadméhek több száz faja, amiről nem is tudunk. Ezek a talajban, nádtetőkben, ennek hiányában bosszankodásunkra fémcsövekben, öntözőcsövekben, vékonyabb műanyagcsövekben ütnek tanyát.

A vadméhek, a poszméhek nélkül a lucerna „magfogása” kilátástalan. Szintén beporzást végeznek a darazsak, zengőlegyek, bundásbogarak, lepkék, stb. És itt jön a cikk igazi figyelemkeltése, a szakszerű növényvédelem. Szerencsére a kutatók már észbe kaptak, és igyekeznek a hasznos rovarokat kímélő vegyszereket előállítani. Jelentős korlátozások vannak a forgalmazásban is. Sajnos sokan a szabadforgalmú szereket sem a felhasználási utasításnak megfelelően használják. Általános sza-

bály, hogy virágzó növényeket nem permetezünk rovarölő szerekkel. Na és a virágzó paradicsom? Tele van beporzó poszméhekkel. De lehet említeni a virágzó babot, vagy a borsót, éppen a virágzás vége felé járó repcét. Egyes taglózó hatású szereket alkonyati órákban használva, kivédhetjük a hasznos rovarok pusztulását.

Nincs szomorúbb látvány, mint a kaptárak előtti rengeteg méhhulla! Persze vannak korszerű, méheket, darazsakat kímélő széles hatás-spektrumú szerek is, melyek az utóbbi években jelentek meg. Egyes gazdaságokban, növényvédőszeret is forgalmazó üzletekben már kapható szabadforgalmú kiserelésben is. Ezeket a szereket már virágzásban is használhatjuk, persze csak nagyon indokolt esetben, mert csak a méhek, darazsak ellenállók.

E cikknek nem célja a reklám, ezért a szerekért, szaktanácsért forduljanak szakemberhez. Óvjuk, védjük a még menthető élővilágot!

A cikkhez tartozó kép a 12. oldalon.

Vecsei F.

Az év vadvirága (wikipédiából)

A vetési konkoly (*Agrostemma githago*) a szegfűfélék családjába tartozó egynyári növény. A 60-70 cm magasra növő növény 2-3 centis ötszirmú virága bíboros-pirosas-rózsaszínes árnyalatú. Minden része mérgező. Korábban a búza illetve takarmány kalászosok termőterületének egyik

jellemző gyomnövénye volt. Mivel magjait gyakorlatilag nem nagyon lehetett különválasztani a kalászosok termésétől, gyakran okozott emésztőszervi rendellenességeket, mérgezéseket.

A vegyszeres gyomirtás térhódítását követően annyira megritkult állománya, hogy tenni kellett vala-

mit a faj teljes eltűnése ellen, ezért védettség alá helyezték. Ez volt anno az első (1993. év) védetté nyilvánított gyomnövény hazánkban. A mai napig is elég ritka megjelenésű növény Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

A konkoly fotója a 12. oldalon.

–szerk-

Szentkirályi művelési ágak

Kedves Olvasó! Az előző két számban az erdő, a szántó és a gyepterületek alakulását vettük vizsgálat alá. Most a szőlő, és a gyümölcsös területek kerülnek sorra. Igaz, hogy pusztánk sosem volt szőlős vidék. Összefüggő szőlőterületek nem voltak, az 1 kh. terület már nagyon ritka volt. Az 1950-es években 840 tanya volt pusztánkon és ezek közül alig volt olyan tanya, mely körül nem volt néhány száz négyszögöl szőlő. Járták is a fináncok a tanyákat bort ellenőrizni, mert bejelentési kötelezettség alá tartozott. Megállapították a fejkvótát, nézték a fogyasztást. Nemcsak a boroshordó ürmértékét tudták kiszámolni, hanem sokszor a takarmánykazlakat, a földet is megszurkálták bor után kutatva. Lényeges változás állt be a tsz-ek megalakulása után, eszeveszett szőlőtelepítés kezdődött. Természetesen a legrosszabb földeket szemelték ki erre a célra. Lehet említeni a Pesti-szőlőt, a Bimbó-szőlőt, Polyák-szőlőt, Kerekes-táblát, Pataki-szőlőt, vagy a Vörös Gyula tanyája körül. Ekkor még kizárólag gyalogművelésre telepítették. Ezek a táblák elsősorban kövidinka, kadarka, és sárfehér fajták vol-

tak. Újabb telepítési hullám kezdődött 1979-ben a Lakiteleki kövesút mentén. Itt már korszerű magasművelést alkalmaztak. A fajták kövidinka és sasza voltak. Ezután a Nyárlőrinc felé vezető földút mentén közel 100 ha zalagyöngye lett telepítve. A Darányi-tábla is gyorsan ki lett alakítva. Ide kunleány került. Mindezek közben a tanyák körüli szőlők kiöregedtek, nem volt, aki művelje, ki lettek termelve. A korábbi gyalogművelésűeket megpróbálták magas művelésre átalakítani, csak pár évig teremtek, végül a kitermelés sorsára kerültek, helyükre nagyrészt erdő került. A megmaradt korszerű területek is nagyrészt fajtaváltozáson mentek keresztül. Az utóbbi években új telepítés csak pár hektáron történt. Érdekes, hogy mennyire nem volt hagyománya a szőlőnek, ma is a területek nagy része nem szentkirályi emberek tulajdonában van. És akkor a területi adatok: 1952-ben 187 ha, 1975-ben 229 ha, 1988-ban 442 ha, 2000-ben 312 ha, 2017-ben 325 ha, 2020-ban 325,1 ha.

A gyümölcsösöket tekintve hasonló a helyzet a szőlőéhez, gyakorlatilag

minden tanyában volt néhány gyümölcsfa. Elsősorban növényvédelmet nem, vagy kevésbé igénylő gyümölcsfajok, mint a szilva, meggy, cseresznye, kajszi, őszibarack, dió, körte. Ezek elsősorban a szőlőben voltak ritkán ültetve. Alma csak néhány nagyobb területű szőlőben volt, a növényvédelem bonyolultsága miatt. Rovarölőnek nikotint használtak, a gombás betegségek ellen pedig saját főzésű mészkénlevet, vagy bordói levét. Ekkor elsősorban húsvéti rozmarin, pogácsa alma és nyári vajalma volt a sláger. A tsz-ek 1960-tól almatelepítésbe fogtak. Almaültetvények voltak a Szolnoki-úti iskolánál, a Kécskei úton a Dékány-tanyánál. Barackos volt az Egyházi erdő mellett, a Jász úton, valamint a Lakiteleki úton, a jelenlegi dísnövénykert helyén. Tulajdonképpen szakmai hozzáértés hiánya lett a végzetük. Ezeken a területeken egyrészt erdő, valamint szántó található. És az adatok: 1952-ben nem szerepel, 1962-ben 87 ha, 1971-ben 127 ha, 2000-ben 7,66 ha, 2017-ben 52,3 ha, 2020-ban 65,6 ha. A nádasokról a következő számban olvashatnak. *Vecsei F.*

Március

Március a meteorológiai tavasz első hónapja. A csillagászati tavasz 21-vel kezdődik. Ekkor van a tavaszi nap-éj egyenlőség. A Nap az egyenlítő fölött van merőlegesen, útban a Baktérítő felől a Ráktérítő felé. A hónap folyamán szinte zöldbe, virágba borul a természet.

A hónap elején vonulnak a darvak, vadlibák, elvonulnak a varjak.

Érkeznek az örvösgalambok, barázdabillegetők, seregélyek, búbicek több egyéb vízimadárral együtt – ha volnának, hiszen élőhelyüket elpusztítottuk.

A hónap közepén esedékes a lóte-tű-gyilkos búbosbanka megjelenése. A házi, és a kerti rozsdafarkú is ekkor érkezik. A hónap vége felé megjelennek a füstifecskék, várjuk a gólyákat.

A cinegék és az erdei pintyek énekétől hangosak a kertek. Langyos tavaszi estéken hallhatnánk béka-koncertet, ha volnának kisebb vízesgödrök, a gyepeken több hónapig tartó állóvizek. Sajnos eltűntek. Maradt a traktorok, kamionok, személygépkocsik hallást romboló dübörgése, süvítése. Ezzel kell beérnünk.

V.F.

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ - független közéleti lap

Megjelenik havonta. Kiadja Szentkirály község önkormányzata. **Felelős kiadó** Szabó Gellért polgármester. Telefon: 06 76 597 011. E-mail: polgarmester@szentkiraly.hu.

Felelős szerkesztő: Vecsei Ferenc, telefon: 06 70 214 1325.

Munkatársak: Katzné Almási Zsuzsanna iskolaigazgató, Balázs Hajnalka lelkész, Kenyeres Ambrusné, Takácsné Kis Márta, Kenyeres Dénes, Dr. Kenyeres Tibor, Kutasi Ferenc, Molnár Zsolt plébános, Szabó Gellért polgármester. **Szerkesztőség címe:** Polgármesteri Hivatal, 6031 Szentkirály, Kossuth Lajos u. 13. telefon: 06 76 597 011, **E-mail:** sztkhirmondo@gmail.com

Az újságcikkek leadási határideje minden hónap 3-ig, lehetőleg elektronikus formában a fenti címre.

Készül 300 példányban. Nyomda: Kécske Nyomda Kft. Tiszakécske, telefon: 06 76 441 519. Felelős vezető: Tóth Géza.

A hírmondóval, és a hirdetésekkel kapcsolatos további információk a www.szentkiraly.hu honlapon.

HIRDETÉSEK

Szentkirályon, és a vele szomszédos településeken szántót, legelőt, kaszálót vásárolnék vagy bérelnék. Bencsik Jenő telefon: 06-20/9424-219

Szentkirályon 3 helyrajzi számon 10 és fél hektár legelő eladó. Érdeklődni a 70/442-7008-as telefonszámon.

Szentkirály vonzáskörzetében, szántót bérelnék, vagy vásárolnék! Szabó Sándor 06-30-258-4495.

Szentkirályon 2 ha szántó (44 AK) eladó a Kincses dűlőben. Tel.: 30/336-3203.

Eladó földterület gazdasági épülettel: Szentkirályon a Jász út és a Templom dűlő közelében eladó 2,7 ha terület (1,7 ha legelő, 0,9 ha szántó) a rajta lévő 8x60 m nagyságú gazdasági épülettel. A terület bekevert, állattartásra is alkalmas telep. Érd: 06-30/33-63-203 telefonon.

Fehér és sárga húsú batáta (édesburgonya) eladó, 400 Ft/kg. Vecsei Ferenc 06 70 214 1325

ÉTKEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Sajtós-sonkás melegszendvics

Elkészítés: 15 perc
Hozzávalók: 4 szelet kenyér, vaj, 8 szelet sonka, 8 szelet sajt.



1 A kenyérszeleteket megkenjük vajjal. Két szeletre teszünk 4-4 sonkát és sajtot, majd a megmaradt kenyérszeletekkel beborítjuk és kettévágjuk.

2 Egy serpenyőben vajat melegítünk és a kenyerek mindkét oldalát pirosra sütjük. A szendvicseket süthetjük melegszendvicssütőben is.

Anyakönyvi hírek



Született:

Piszmán Mátyás 2021.02.10. anyja neve: Csorba Nóra
Piszmán Hella 2021.02.10. anyja neve: Csorba Nóra
Kutasi Áron 2021.02.17. anyja neve: Csányi Enikő



Elhunyt: Almási György, 2021. Január 14-én 70 éves korában.

Február időjárása

Érdekesen alakult a hónap időjárása. A 40-50 évvel ezelőttiéhez képest enyhének volt mondható. Szánkózásra, legalább is térségünkben, nem volt lehetőség. Elmaradt a gyerekek öröme. Lassan megszokjuk, hogy a -10 C fok már szokatlannul hidegnek számít. A hónap elején nappal 0-5 C fokok voltak. Enyhe légtömegek érkeztek 3-6-a között, 11-e és 16-a között nappal is fagyos volt a levegő, éjjelre meg lehűlt -10 C fok köré. Ezután lassú melegedés kezdődött, ami gyakorlatilag kitartott a hónap végéig. Ekkor a mogyoróbokrok kibarkáztak, friss koratavaszi élelmet adva a méheknek. Az enyhébb idő ellenére a korai vándormadarak vonulását alig lehetett megfigyelni. A Zsuzsanna-napi pacsirta

énekek is elmaradtak. Nem a kedvük maradt el, hanem kedves madaraink tűntek el. A vakondok viszont elemükben voltak, vannak. Ilyen volt az idő március 1-én: 1963-ban Lenti városban -27 C fok, Szegeden 1934-ben 19,8 C fok meleg. Március 15-e már a tavaszt szokta idézni. Ilyen idő volt március 15-én: Szombathelyen 1953-ban -16,4 C fok, Kisteleken viszont 1979-ben 22,7 C fokot mértek. Csapadékviszonyok: 7-én 2,8 mm, 8-án 6,3 mm, 9-én 6,6 mm, 10-én 10,6 mm, 19-én 4,5 mm, összesen: 30,8 mm. A sokévi átlag: 32 mm. Sajnos a nyugvó vízszint hihetetlenül alacsonyan, 310 cm-en van. Csak remélni lehet, hogy a Tisza magas vízállása néhány héten belül éreztetni fogja hatását. *Vecsei.*

Fontos

Az újságcikkek leadási határideje: minden hónap 3. napjával bezárólag. Ettől eltérés csak előzetes egyeztetés esetén lehetséges. A cikkeket lehetőleg elektronikus formában kérjük a szerkesztőség címére: sztkhirmondo@gmail.com

A hirdetésekkel kapcsolatos tudnivalók

Előfizetőknek: az apróhirdetés évi egy alkalommal ingyenes, továbbiakban 10.- Ft szavanként. Nem előfizetőknek 20.- Ft szavanként. A keretes hirdetés az alábbi táblázat szerint. Előfizetők részére 50 % kedvezmény. A hirdetést minden esetben bizonylatolás kíséri. A hirdetés árát a Polgármesteri hivatal pénztárában lehet befizetni, vagy utalni.

Hirdetési tarifák:

1/1 oldal 230x180 mm 10.000 Ft

1/2 oldal (álló, fekvő) 180x125 mm 6.000 Ft

1/4 oldal (álló, fekvő) 125x90 mm 5.000 Ft

1/8 oldal 90x60 mm 3.000 Ft

1/16 oldal 60x45 mm 1.000 Ft.

A fenti összegek az Áfát nem tartalmazzák. Számlaszám a befizetésekhez: 11732208-15338246

Farsang – idén kicsit szerényebben



Ebben a tanévben csak osztálykeretek között farsangoltak az iskolások, a sok megszokott program elmaradt, de a hangulat így is jó volt. Erről tanúskodnak a képek.



Egész télen üde színével hívta fel magára a figyelmet Polgármesteri Hivatalunk előtti parkban a selymes som.



A szakszerűtlen „rovarirtás” eredménye



A konkoly virágja

Közérdekű telefonszámok

• Általános segélyhívó: 112 • Rendőrség: 107 • Kecskeméti Rendőrkapitányság: 0676 484-684 • Tiszaújvárosi rendőrőrs: 0676 441-155 • Körzeti mb. Urbán Ferenc: 0670 624- 8060 • Hatósági állatorvos Dr. Molnár Gyula: 0670 776-5920 • Szabó Gellért polgármester: 0670 3371-341 • Dr. Szűcs Zsolt háziorvos: 0630 9832- 966 • Kovácsné Lázár Ilona tanyagondnok: 0670 977-8287 • Deák Béla tanyagondnok: 0670 380 2196 • Polgárőrség: 0670 3371-340 •